ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΛΟΓΟΣ

ΚΥΡΙΑΚΗ 31 Ἰουλίου 1922 Εὐδοκίμου Δικαίου Σελήνη 20 ἡμερῶν

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΠΡΩΤΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΑΡΧΩΝ — ΤΟ ΦΡΑΛΟΝ ΛΕΠΤΑ 30

ΜΥΤΙΛΗΝΗ. Ἔτος ΣΤ'. Ἀριθ. 1754 | ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΣΤΡ. ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΣ | Γραφεῖα Δεωφόρος Γεωργίου τοῦ Α'

28η ΙΟΥΛΙΟΥ

Μία ἐξαιρετικῆς σπουδαιότητος ἐπέτειος, μία ὑψίστης ἱστορικῆς σημασίας διὰ τὴν Ἑλλάδα ἡμέρα, παρῆλθεν ἀπαρατήρητος ἐν Μυτιλήνῃ.

Ἡ 28η Ἰουλίου.

Τὴν 28ην Ἰουλίου τοῦ 1913 ὑπεγράφη ἐν Βουκουρεστίῳ ἡ λαβοῦσα διὰ τοῦτο τὸ ὄνομα αὐτοῦ συνθήκη, διὰ τῆς ὁποίας προσεπεκυρώθντο τὰ ἐκ τοῦ Βαλκανικοῦ πολέμου κέρδη τῆς Ἑλλάδος, καὶ ἐδιπλασιάζενο εἰς ἕκτασιν καὶ εἰς πληθυσμὸν, ἐνῷ ὁ δεύτερος τῶν προαιωνίων ἐχθρῶν της, ὁ Βούλγαρος, ὑπέκυπτε κατησχυμένος εἰς τὴν ἐπιβολὴν τῶν πραγμάτων, τὰ ὁποῖα ὁ ἴδιος διὰ τῆς ὑπούλου καὶ πλεονεκτικῆς στάσεώς του ἐδημιούργησεν.

Ἐπὶ τῇ ὑπογραφῇ τῆς συνθήκης ταύτης ὁ Βασιλεὺς Κωνσταντῖνος ἀπηύθυνε πρὸς τὸν κ. Βενιζέλον τὸ ἀκόλουθον τηλεγράφημα:

Ἐλευθέριον Βενιζέλον

Βουκουρέστιον

«Εὐχαριστῶ ὕμᾶς ἐπὶ τῇ ἀναγγελίᾳ τῆς ὑπογραφῆς τῆς εἰρήνης. Ὁ Θεὸς πλουσιοπάροχος ηὐλόγησε τὰς προσπαθείας ἡμῶν. Ἐν ὀνόματι τοῦ Ἔθνους καὶ ἐμοῦ σᾶς ἀπευθύνω τὰς βασιλικάς μου εὐχαριστίας· Νέα καὶ ἔνδοξος ἐποχὴ διανοίγεται ἐνώπιον ἡμῶν, εἰς πίστωσιν δὲ τῆς εὐγνωμοσύνης μου καὶ τῆς ὑπολήψεώς μου ἀπονέμω ὑμῖν τὸν Μεγαλόσταυρον τοῦ Βασιλικοῦ μου τάγματος τοῦ Σωτῆρος. Ἡ Πατρὶς σᾶς εἶναι εὐγνώμων».

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

***

Ποία θεία συγκυρία! Ποία εὐτυχὴς σύμπτωσις! Μίαν ἄλλην 28ην Ἰουλίου τοῦ ἔτους 1920 ὑπεγράφετο ὑπὸ τοῦ ἰδίου προσώπου, τὸ ὁποῖον ὑπέγραψε καὶ τὴν συνθήκην τοῦ Βουκουρεστίου, ὑπὸ τοῦ Ἐλευθερίου Βενιζέλου, μία ἄλλη συνθήκη, ἡ συνθήκη Σεβρῶν, ἥτις ἐδιπλασίαζε τὴν ἐκ τῆς πρώτης διπλασιασθεῖσαν Ἑλλάδα καὶ ἔθετε τὰ ὅριά της εἰς τὰ πρόθυρα τῆς πόλεως τῶν ὀνείρων τοῦ Ἑλληνισμοῦ!

Ὁ ὑπουργάνας τὸς συνθήκας ταύτας, ὁ διὰ τοῦ πολιτικοῦ δαιμονίου του δημιουργήσας τὰ ἐνδοξότερα ταῦτα μεγαλουργήματα τῆς Ἑλληνικῆς ψυχῆς, σημαντικώτερα τῶν ὁποίων δὲν ἐγνώρισεν ἡ Ἑλλὰς, ἀφ' ὅτου ὑπάρχει Ἑλληνισμὸς εἰς τὸν κόσμον, ξεύρίσκεται σήμερον μακρὰν τῆς Ἑλλάδος, ποτισθεὶς τὸ δηλητήριον τῆς ἀχαριστίας μὲ τὸ ὁποῖον ἐπεβραβεύθησαν οἱ ἀγῶνες καὶ τὰ κατορθώματα ὅλων τῶν μεγάλων αὐτῆς ἀνδρῶν.

Ποίας νοσταλγίας νὰ προκαλῇ ἄραγε εἰς τὴν μνήμην τοῦ μεγάλου ἐξορίστου ἡ ἱστορικὴ αὕτη ἡμερομηνία; Καὶ πῶς ἔπρεπε νὰ τιμᾶται ὑπὸ τοῦ Ἑλληνισμοῦ ἡ ἡμέρα αὕτη;

Ἡ δευτέρα αὕτη συνθήκη, τείνει νὰ μεταβληθῇ εἰς «κουρεσιόχρεον» χάρις εἰς τὴν ἀνικανότητα τῶν μικραυρώπων, οἵτινες διεδέχθησαν τὸν μέγαν θριαμβευτὴν καὶ δημιουργόν. Ἀλλ' ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς ἀνένηψεν ἤδη καὶ, οἱανδήποτε τύχην καὶ ἂν ὑποστῇ ἡ συνθήκη αὕτη, θὰ ἔλθῃ καιρὸς καθ' ὃν τὴν 28ην Ἰουλίου θὰ κατατάξῃ μεταξὺ τῶν μεγαλειτέρων, τῶν ἱστορικωτέρων ἑορτασίμων ἡμερῶν του!...

ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΗΜΑ

«ΟΙ ΑΔΕΡΦΟΙ...»

Ἤξευρα ὅτι ὅλα συμβαίνουν εἰς τὸν κόσμον· καὶ τὰ μᾶλλον ἀπίστευτα τῶν πραγμάτων. Ἀλλ' ὅτι ἡ Μυτιλήνη ἦτο δυνατὸν νὰ ἔχῃ σύνδεσμον «Ἀδελφῆς τοῦ στρατιώτου» δὲν θὰ ἤμποροῦσα ποτὲ νὰ τὸ πιστεύσω. Ἂν μοῦ ἔλεγαν ὅτι ὁ ξύλινος Καγκελλάριος, τυχὸν ἀφανάστου ὑποδοχῆς εἰς τὴν Λήμνον καὶ ἐπανελθὼν εἰς τὴν Μυτιλήνην, ἀπεδεώθη θὰ τὸ ἐπίστευα εὐκολώτερα. Αὐτὸ ὅμως ποτέ. Γνωρίζομεν τὶ πραγματικὰ εἶνε αἱ ἀπόγονοι τῆς Σαπφοῦς· ἔχομεν ἄλλως τε καὶ κατηγορηματικὴν περὶ αὐτῶν δήλωσιν τοῦ κὺρ Ἥλια τοῦ ταχυδρομικοῦ. Ἐκεῖνος, μόλις πρὸ τινων μηνῶν, προκληθεὶς ἀπὸ τὴν ὑποφαινόμενον, ἔδωκε τὴν ἐξήγησιν τῆς ἀποστροφῆς τῶν Λεσβιάδων πρὸς τὸ Μέτωπον καὶ κὰν σχετιζόμενον πρὸς αὐτό. Εἶπε: «Ἐλνε πρακτικὰ τὰ δικά μας, τὰ κορτσια. Τί νὰ χάνουν τὸν καιρό τους σὲ λόγια ἄκοπα, ἀπάνου στὸ χαρτί! Αὔριο σὰ δώσῃ ὁ Θεὸς καὶ ξαναγυρίσουν τὰ παιδιά, τὰ ἀποζημιώνουνε μὲ ἔργατα καὶ μὲ τὸν Ἥσαΐα...»

Πορ' ὅλα ταῦτα, φίλοι μου, ἡ Μυτιλήνη ἔχει σύλλογον ἀδελφῆς τοῦ στρατιώτου! Ἀπίστευτον καὶ ὅμως γεγονὸς ἀναμφισβήτητον. Κι' ἂς λέγῃ ὅ,τι θέλει ὁ Ἥλιας, ὁ ἐτάζων καρδίας καὶ ραβδάκια θηλυκῶν.

Ἐρωτᾶτε ἴσως: Καὶ ποῦντος ὁ σύλλογος; Πόσα μέλη ἔχει; Ποῦ εἶνε τὰ γραφεῖα του; Ἀπὸ ποιὸν προεδρεύεται; Διὰ νὰ σᾶς ἀπαντήσω εἰς ὅλας αὐτὰς τὰς ἀπορίας εἶνε δύσκολον πρᾶγμα. Ἀκούσατε ἐν τοῦτοις μίαν μικρὰν ἱστορίαν.

Εἶνε τώρα κάμποσος καιρὸς ποὺ κατοφθάνουν εἰς τὰ γραφεῖα τῆς ἐφημερίδος μας διάφορα γράμματα πολεμιστῶν. Θέλουν, λέγει, τὰ καημένα τὰ παιδιὰ νὰ μᾶς εὐχαριστήσουν διὰ τὰς πατριωτικὰς μας συστάσεις πρὸς τὰ κορίτσια τῆς Μυτιλήνης, χάρις εἰς τὰς ὁποίας αὐτὴ μὲν ἀπέκτησε σύλλογον «Ἀδελφὰς τοῦ στρατιώτου αὐτοῦ δὲ ἀδελφὰς! Κατ' ἀρχὰς ἐξεπλάβαινομεν τὰ γράμματα ταῦτα ὡς εἰρωνικά. Πρὸ πολλῶν ὅμως ἡμερῶν ἡ τύχη μᾶς ἔθεσεν ἐπὶ τὰ ἴχνη τοῦ μυστηριωδοῦς συλλόγου. Εἰς τρία τέσσαρα «μεγάλα σπίτια», ἐποῦ ἔτυχε νὰ ἐπορεύθημεν, καθ' ἣν στιγμὴν οἱ ἰατρομαζὲς ἐκάνασαν τὸ πρωϊνόμεγον τῆς σάκκας των, ἀντελήφθημεν μεταξὺ τῆς ἀλληλογραφίας τῶν φίλων δεσποινίδων καὶ φακέλλοιν μὲ προέλευσιν ἀπὸ διαφόρους ταχ. Τμεῖς καὶ μὲ τὴν ἐπιγραφὴν «Σύνδεσμος ἀδελφῆς τοῦ στρατιώτου Μυτιλήνης». Κάτωθεν δὲ ἑαυτῆς: σημειωμένον μὲ μελάνι ἢ καὶ μὲ μολύβι, ἀπὸ ἄλλο χέρι ὅμως, τὸ ὄνομα τῆς δ)ης ἢ τῆς Κας εἰς τὴν ὁποίαν παρεδίδετο ὁ φακέλλος. Αἱ φίλαι Κυρίαι ἢ δεσποινίδες δὲν ἤσαν εἰς θέσιν νὰ μᾶς δώσουν παραπάνω πληροφορίας ἀπὸ τὸ ὅτι: Ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἐλάμβανον τοιαῦτα γράμματα καὶ ἔσπευδον νὰ ἀπαντήσουν ἀνωνύμως· ἀποστέλλουσαι τὰ καημένα τὰ παιδιὰ καὶ κανένα δεματάκι τσιγάρα καὶ ὅ,τι ἄλλο ἠμποροῦσαν. Πῶς καὶ διατί ἐστέλλοντο εἰς αὐτὰς καὶ ὄχι εἰς ἄλλας δεσποινίδας δὲν τὸ ἤξευραν.

Τὸ θέλγητρον τοῦ μυστηρίου μᾶς ἔφερεν μετ' ὀλίγας ἡμέρας εἰς τὴν ἀνακάλυψιν τοῦ παραδόξου προεδρείου τοῦ συλλόγου. Ἰδοὺ τί γνωρίζομεν περὶ αὐτοῦ σήμερον. Τὰ γραφεῖά του εὑρίσκονται εἰς τὸ ταχυδρομεῖον. Προεδρεύεται ἀπὸ ὁμάδα ταχυδρομικῶν ὑπαλλήλων, οἱ ὁποῖοι ἑξέρουν ἀπὸ καημὸ στρατιωτικόν· καὶ ἐπειδὴ δὲν ἔβαστοῦσεν ἡ καρδιὰ των νὰ ἐπιστρέφουν ὁπίσω τὰ γράμματα τῶν στρατιωτῶν ποὺ ἐζητοῦσαν λίγηο ευτροφιὰ καὶ κανένα μικρὸ δῶρο, προέβησαν ἐξ ἰδίας πρωτοβουλίας εἰς τὴν ἵδρυσιν τοῦ συλλόγου. Κατέγραψαν τὰς Κυρίας καὶ δεσποινίδας τῆς Μυτιλήνης ποὺ διακρίνονται διὰ τὰ καλὰ καὶ γενναῖα αἰσθήματά των — εἰς αὐτὸ τοὺς ὡδήγησαν οἱ διανομεῖς ἀναβόγως τοῦ πουρμπούρ ποὺ δίνει ἑκάστη — καὶ ἔκτοτε τὰ γράμματα πρὸς τὴν ἀδελφὴν τοῦ στρατιώτου διενέμοντο εἰς τὰ μέλη τοῦ παραδόξου αὐτοῦ συλλόγου!...

Ἀλλ' ἤδη οἱ ὑπάλληλοι αὐτοὶ μετατίθενται. Τὸ προεδρεῖον διαλύεται. Διὰ τοῦτο ἀπευθυνόμεθα πρὸς τὰς Κυρίας καὶ Δεσποινίδας καὶ παρακαλοῦμεν: Εἶνε καιρὸς οἱ *ἀδελφοὶ* νὰ ἀντικατασταθοῦν ἀπὸ *ἀδελφὰς* τοῦ στρατιώτου. Θὰ εἶνε κρίμα νὰ διαλυθῇ ἕνας σύλλογος ποὺ ἐκπληρεῖ τόσον καλὰ τὸν προορισμόν του.

Σ. Ἀκρογιάλης

ΤΟ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΣΥΛΛΑΛΗΤΗΡΙΟΝ

Κατὰ τὸ συγκροτηθὲν τὴν παρελθοῦσαν Τετάρτην πάνδημον συλλαλητήριον τοῦ λαοῦ Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς, ὁ Δήμαρχος Ἀθηνῶν κ. Τσόχας ἐπέδωκεν εἰς τὸν ἀναπληρωτὴν τὸν ἐπιτεταγμένον τῆς Ἀγγλίας κ. Μπένιγκ τὸ κατωτέρω ψήφισμα:

Ὁ λαὸς τῶν Ἀθηνῶν καὶ τοῦ Πειραιῶς,

Συνελθὼν ἐν πανδήμῳ συλλαλητηρίῳ σήμερον τὴν 27ην Ἰουλίου 1922 ἡμέραν Τετάρτην καὶ ὥραν 7 μ. μ. ἵνα διατρανώσῃ ἐν συγκινήσει τὰ αἰσθήματα εὐγνώμονος ὑπερηφανείας διὰ τὴν ἀπὸ μέρους τοῦ ἰσχυροῦ ἐν δικαιοφροσύνῃ καὶ μεγάλου πρωθυπουργοῦ τῆς Ἀγγλίας κ. Λόϋδ Τζώρτζ ἐν τῇ Βουλῇ τῶν Κοινοτήτων θερμὴν καὶ δικαίαν ἔξεραιν τῶν δικαιωμάτων καὶ τῶν θυσιῶν τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους, κατὰ τὸνσυνεχιζόμενον ἀγῶνά του ἐν τῇ Ἐγγὺς Ἀνατολῇ.

Διερμηνεὺς γενόμενος τῆς ὁμοθύμου γνώμης σύμπαντος τοῦ Ἑλληνισμοῦ.

Ψηφίζει:

Νὰ διατρανωθῇ ἡ βαθεῖα εὐγνωμοσύνη τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους πρὸς τὸν μέγαν καὶ εὐγενῆ Ἀγγλικὸν λαὸν διὰ τὰς ὑψηλὰς ἀνθρωπιστικὰς ἀντιλήψεις ὑφ' ὧν ἐμφορεῖται ὑπὲρ τοῦ ἱεροῦ ἐν τῇ Ἀτολῇ ἀ.ῶνος τοῦ Ἑλληνισμοῦ, ὑπερηφανοῦ καὶ πιστοῦ ἐντολοδόχου τοῦ συγχρόνου Πολιτισμοῦ.

Νὰ ἐκφρασθῇ ὁ θαυμασμὸς πάντων τῶν Ἑλλήνων πρὸς τὸν μέγαν Ἡγέτην τῆς Ἀγγλικῆς Κυβερνήσεως, ἐντιμότατον κ. Λόϋδ Τζώρτζ διὰ τοὺ, ἐν τῇ Βουλῇ τῶν Κοινοτήων εὐγενεῖς αὐτοῦ λόγους ὑπὲρ τοῦ ἔργου τοῦ Ἑλληνικοῦ Στρατοῦ καὶ τῶν δικαίων τῆς Ἑλλάδος, ἀγων.ζόμενη ὑπὲρ τῆς πλήρους ἀποκαταστάσεώς της καὶ πρὸς σωτηρίαν καὶ λύτρωσιν ὁρισκικὴν τῶν τραγικῶν θυμάτων τῆς οἰμωδεῖσῆς βαρβαρικῆς τυραννίας.

Νὰ ἐκφρασθῇ ἡ βαθεῖα τῆς Ἑλληνικῆς ψυχῆς πεποίθησις ἐπὶ τὸν Θεὸν καὶ τὸ δικαιόν μ ας σὺν τῇ ἀδιαψεύστῳ προσδοκίᾳ τῆς πλήρους ;ραγματοποιήσεως τῶν δικαιων τοῦ ἀγωνιζομένου Ἔθνους.

Νὰ ἐπιδοθῇ τὸ παρὸν πρὸς τὴν Α. Ε. τὸν ἔντιμον ἀντιπρόσωπον τῆς Α. Βρεττανικῆς Μεγαλειότητος καὶ διαβιβασθῇ τηλεγραφικῶς πρὸς τὸν Ἄγγλον Πρωθυπουργόν.

—Ζήτω ἡ Ἀγγλία!

—Ζήτω ὁ Ἀγγλικὸς Λαός!

—Ζήτω ὁ κ. Λόϋδ Τζώρτζ!

ΜΕΤΑ 20 ΜΗΝΑΣ

Αἱ δηλώσει τοῦ κ. Λόϋδ Τζώρτζ διὰ τὸν κ. Βενιζέλον καὶ ἡ ἐπιτολή του μετὰ καὶ διὰ τὰς ἐκλογὰς

Ἐξ ἀφορμῆς τῶν ἐν τῇ Βουλῇ τῶν Κοινοτήτων δηλώσεων τοῦ κ. Λόϋδ Τζώρτζ, ἡ «Πατρὶς» ἀναδημοσιεύσα τὴν ἐπιστολὴν τὴν ὁποίαν ὁ Βρεττανὸς Πρωθυπουργὸς ἀπέσειλε πρὸς τὸν κ. Βενιζέλον, μετὰ τὴν ἐκλογὴν τῆς 1ης Νοεμβρίου καὶ διὰ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐκλογῆς ταύτης.

Κύριε Πρόεδρε,

Εἶνε περιττὸν νὰ σᾶ; εἰπω ποίαν λύπην νοῦ ἐπροξένησε τὸ ἀποτέλεσμα τῶν ἐκλογῶν ἐν Ἑλλαδι. Θέλω νὰ πιστεύσω ὅτι πρόκειται περὶ νεανικοῦ σφάλματος τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, τὸ ὁποῖον αὐτὸς εὐτος συντόμως θὰ θελήσῃ νὰ ἐπανορθώσῃ. Μοὶ παρέχεται ὅμως ἐνταῦθα ἡ εὐκαιρία νὰ σᾶ; ἐκφράσω ἐξ ὀνόματος τοῦ Βρεττανικοῦ Ἔθνους τὴν εὐγνωμοσύνην, μου διὰ τὴν συνδρομὴν τὴν ὁποίαν παηέσχετε εἰς τὸν ἀγῶνα τῆς Ἀντάντ. Ὁ Βρεττανικὸς λαὸς πάντοτε θὰ ἐνθυμῆται ὅτι κατὰ τὰς σκοτεινὰς ἡμέρας τοῦ πολέμου, ὑπήρξατε ἐκ τῶν ὀλίγων πολιτικῶν ἀνδρῶν, ὁ ὁποῖος προσέφερε μὲ ὅλην του τὴν ψυχὴν τὴν συνδρομὴν του διὰ τὴν κατίσχυσ.ν τῶν ἀνθρωπιστικῶν ἰδεωδῶν. Ἐλπίζω οἱ ὀλίγαι αὐταὶ λέξεις νὰ χύσουν βάλσαμον παρηγορίας εἰς τὴν τρωθεῖσαν ψυχήν σας.

Ὁ πιστὸς φίλος σας

ΛΟΥΔ ΤΖΩΡΤΖ

***

Εἰς τὴν Βουλὴν τῶν Κοινοτήτων, ὁμιλῶν περὶ τοῦ κ. Βενιζέλου εἶπε τὰ ἑξῆς:

«Ἡ παρουσία τοῦ κ. Βενιζέλου, μεγάλου Δημοκρατικοῦ πολιτικοῦ θὰ εἶχε προλάβει τὰς παρούσας δυσχερείας. Ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς ὅμως ἠθέλησε νὰ ἐπαναφέρῃ τὸν Βασιλέα Κωνσταντῖνον».

Ἐκ τῶν τελευταίων δηλώσεων τοῦ Ἄγγλου Πρωθυπουργοῦ καταφαίνεται ὅτι, μολονότι παρῆλθον 20 καὶ πλέον μῆνες ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῶν ἐκλογῶν, ἐν τούτοις ἡ ἀντίληψις τοῦ κ. Λόϋδ Τζώρτζ διὰ τὴν πτῶσιν τοῦ κ. Βενιζέλου καὶ διὰ τὴν πολύπυμον συμβουλὴν τοῦ κ. Βενιζέλου εἰς τὸ παγκόσμιον ἔργον τῆς εἰρήνης δὲν μετεβλήθησαν ποσῶς. Τὸ κείμενον τῶν ἐν τῇ Βουλῇ δηλώσεών του οὐδόλως ἀφίσταται τοῦ περιεχομένου τῆς ἐπιστολῆς τὴν ὁποίαν διεβίβασε τότε, μετὰ τὰς ἐκλογὰς καὶ διὰ τὰς ἐκλογὰς πρὸς τὸν κ. Βενιζέλον.

ΓΕΓΟΝΟΤΑ καὶ ΣΧΟΛΙΑ

ΣΗΜΕΡΟΝ

τὴν δεκάτην πρωϊνὴν, πρόκειται νὰ συγκροτηθῇ λαϊκὸν συλλαλητήριον διὰ νὰ ἐκφράσῃ τὴν εὐγνωμοσύνην καὶ τοῦ Λεσβ.ακοῦ λαοῦ πρὸς τὴν μεγάλην θαλασσοκράτειραν, καὶ τὸν ὑπέροχον αὐτῆς πρωθυπουργὸν, τὸν μέγαν φίλον τῆς Ἑλλάδος κ.Λόϋδ Τζώρτζ. *Τὸ συλλαλητήριον αὐτὸ, ἄπαξ γίνεται, δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ἔχῃ κομματικὸν χαρακτῆρα.* Ὅλοι οἱ Λέσβιοι, ἀδιακρίτως πολιτικῶν φρονημάτων, ὀφείλουννὰ μετάσχουν, διὰ νὰ εὐχαριστήσουν τὸν πολιτικὸν Ἀρχηγὸν, ὁ ὁποῖος παλαίων ὑπὲρ τῶν δικαίων μας, ἠθέλησε νὰ μᾶς εἰδοποιήσῃ, ὅτι ὑπάρχουν ἀκόμη ἐπίδες ἐθν.κης σωτηρίας. Οὐ ἠδύνατο ἐν τούτοις νὰ παρατηρήσῃ κανεὶς ὅτι καθ' ἣν στιγμὴν δὲν πρόκειται νὰ συγκροτηθοῦν τοιαῦτα συλλαλητήρια εἰς ἄλλας μικρὰς ἐπαρχιακὰς πόλεις τῆς Ἑλλάδος, ὅπως ἡ Μυτιλήνη, ἐπερίτευεν ὀλωσδιόλου καὶ ἐδῶ. Ἡ Μυτιλήνη διακρίνεται διὰ τὰ φιλαντατικά; της αἰσθήματα. Διὰ τοῦτο ἄλλως τε καὶ καταδιώκεται ἀπὸ μερικοὺς Καραγκούνηδες, οἱ ὁποῖοι ἐβρῆκαν τὴν δωδεκάτην νὰ μᾶς πολήσο ιν φλαντατισμόν!..

Ο ΠΕΝΤΗΚΟΝΤΑΜΕΛΗΣ

πολιτικὸς σύλλογος τελεῖ σήμερον τὸ μνημόσυνον τοῦ Ἴωνος Δραγούμη. Δὲν ὑπάρχα τίμιος ἄνθρωπος, ὁ ὁποῖος νὰ μὴ ἀποδοκιμάζῃ μὲ ὅλην τὴν δύναμιν τῆς ψυχῆς του, τον τραγικὸν καὶ ἄδικον φόνον τοῦ εὐγενοῦς αὐτοῦ ἰδεολόγου. — ἔστω καὶ ἂν ἔγινεν ὑπὸ τὰς ἐξαιρετικὰς ἐκείνας συνθήκας τοῦ ἐρεθισμοῦ καὶ τῆς ἐξάψεως, τὴν ὁποίαν εἶχε προκαλέσει ἡ δολοφονικὴ ἀπόπειρα ἐναντίον τοῦ Βενιζέλου.

Ἀλλὸ, δὲν ἠμπορεῖ πάλιν, νὰ ὑπάρξῃ κανεὶς τίμιος ἄνθρωπος, ὁ ὁποῖος νὰ μὴ ἀποδοκιμάσῃ, ἐπίσης, τὴν εὐτελῆ προσπάθειαν πρὸς κομματικὴν ἐκμετάλλευσιν τῆς μνήμης τοῦ τραγικοῦ θύματος. Ἐπειδὴ, οἱ σχόντες τὴν πρωτοβουλίαν, δὲν ἐμπνέονται δυστυχῶς ἀπὸ ἐλατήρια εὐγενῆ, ἀπὸ ἀληθινὴν ἀγάπην τῆς Ἐλευθερίας. Καὶ δι' αὐτὸ, δὲν ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ ἐπιτελοῦν τὴν μνήμην του ἄνθρωποι, οἱ ὁποῖοι ὠργάνωσαν τὰς δολοφονικὰς ἀποπείρας κατὰ τοῦ Βενιζέλου καὶ τοῦ Κουντουριώτη· οἱ ὁποῖοι ἐδολοφόνησαν τὸν Φατσέαν καὶ τὸν Κοβαφίκην· οἱ ὁποῖοι ἀπεπειράθησαν νὰ δολοφονήσουν ὅλους τοὺς γενναίους πρωμάχους τοῦ ἀγῶνος τῆς Ἀληθείας· καὶ οἱ ὁποῖοι, ἐσχάτως ἀνεκήρυξαν ἀναισχύντως εἰς δόγμα, τὸν φόνον τῶν πολιτικῶν ἀντιπάλων. Τὸ ὑψίμομα, τὸ ὁποῖον προσφέρεται εἰς τὴν τὴν μνήμην του — τοὺς βεβαιοῦμεν ἡμεῖς, οἱ ὁποῖοι τὸν ἐγνωρίσαμεν πολὺ καλλίτερα, ἀπὸ αὐτοὺς, καὶ τὸν ἠγαπήσαμεν καὶ τὸν ἐκλαύσαμεν — δὲν θὰ εἶνε εὐπρόσδεκτον. Ἡ εὐγενὴς του ψυχὴ θὰ αἰσχύνεται καὶ θ' ἀγανακτῇ διὰ τὴν ἀναξιότητα καὶ τὴν εὐτέλειαν τῶν ὀπαδῶν...

ΤΟ ΟΡΓΑΝΟΝ

τῶν προσωπικῶν παθῶν καὶ συμφερόντων ἐμόλυνε πρωϊ; πάλιν τὴν ἀτμόσφαιραν μὲ τὰς ἀνωνυμίας τοῦ λιβέλλου ποὺ θὰ εἰξεταιβάπτο τὸ χακὸν λαθρόβιον, τὸ ὑπὸ τοῦ δημοσίου ἐπίσης συντηρούμενον ὀργανέτον. Ἀλλὰ εἶναι πλέον ἀφόρητος ἡ ψευδολογία καὶ ἡ δυσωδία τῶν δύο «ἐοχετῶν». Ὁμολογοῦμεν, ὅτι τοὺς ἀξιώσαμεν μέχρι τοῦδε ἀπαντήσεως πλέον τοῦ δέοντος, καὶ ἡ κοινὴ γνώμη, δ.καίως, μᾶ; εἶχε καταλογίσει ὑπερβολικὴν συγκατάβασιν. Οἱ δύγοι, δύγλοι καὶ ὑπερήφανοι λόγοι τοῦ κ. Παπανδρέου, ἦσαν ἡ μόνη ἀρμόζουσα ἀπάντησις: «Σᾶ, πτύομε κατὰ πρόσωπον, ὡς συκοφάντας, καὶ σᾶ; προκαλοῦμεν νὰ μᾶς καταγγείλετε ἐνώπιον τῆς δικαιοσύνη;». Καὶ ἐφ' ὅσον αὐτοὶ, προκαλούμενοι, καὶ πτυόμενοι, δὲν καταφεύγουν εἰς τὴν Δικαιοσύνην, ὁμολογοῦν, ἐνώπιον ὅλου τοῦ κόσμου, ὅτι αἱ κατηγορίαι των εἶναι ΑΒΑΣΙΜΟΙ, ὅτι εἶναι ὅπω: τοὺς χαρακτηρίζομεν ΑΝΑΙΣΧΥΝΤΟΙ, ΥΒΡΙΣΤΑΙ ΚΑΙ ΣΥΚΟΦΑΝΤΑΙ.

Καὶ αὐτὴ εἶναι ἡ τελευταία μας ἀπάντησις.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΝΑΤΟΛΗΝ

ΕΞ ΑΔΡΑΜΥΤΤΙΟΥ

(Καθυστερήσασα)

Συλλαλητήριον διὰ τὴν αὐτονομίαν

Τὴν παρελθοῦσαν Κυριακὴν 17 τρέχοντος ἀνεγνώσθη ἐπ' ἐκκλησίας καὶ ἐποιχοκολλήθη εἰς διάφορα μέρη τῆς πόλεως προκήρυξις τοῦ Ὑπάτου Ἀρμοστοῦ Σμύρνης κ. Στεργάδου, καὶ τὸ κείμενον τῶν ἀποφάσεων τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως περὶ αὐτονομήσεως τῆς Δυτικῆς Μ. Ἀσίας.

Γνωσθείσης τῆς ἀποφάσεως ταύτης συνεκροτήθη σήμερον συλλαλητήριον εἰς τὸ ὁποῖον μετέσχον δία τὰ χωρία τοῦ Ἀδραμυττινοῦ Κόλπου. Ἀπὸ πρωΐας ἤρχισαν καταφθάνοντες οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν πέριξ χωρίων καὶ πλεῖστοι πολῖται συγκεντρουμενοι εἰς τὴν εὐρύχωρον πλατεῖαν τῆς ἀγορᾶς (παζὰρ-γερῆ). Τὴν 1 μ.μ. ἀκριβῶς ἀπὸ περιόπτου θέσεως ὡμίλησαν ὁ ἐκ τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς ἰατρὸς κ. Καλλιοπλάτης ἑλληνιστὶ καὶ ὁ τουρκομαθὴς κ. Ἀναγνωστίδης τουρκιστὶ ἐξάγαντες τὸ γεγονός.

Ἐπίσης ὡμίλησαν οἱ κ. κ. Σαὶπ Ἐφένδη; καὶ Χσὰν Ἐφένδης ὁ ἐπικαλούμενος Καραμπᾶ; διὰ τὰ φιλελληνικὰ του αἰσθήματα.

Ἰδιαιτέραν ἐντύπωσιν ἐπροξένησεν ὁ ὑπὸ τοῦ Συρίου ἰατροῦ Σαδὲχ ἐκφωνηθεὶς λόγος.

Μετὰ τ ἀνωτέρω ἀνεγνώσθη ψήφισμα γενόμενον διὰ βοῆς δεκτὸν, τὸ ὁποῖον ὑπογραφὲν ὑπὸ τῶν ἀντιπροσώπων τῶν χωρίων, ἐπεδόθη εἰς τὸν ἀντι-

ΈΛΕΥΘΕΡΟΣ ΛΟΓΟΣ,

Τηλ. Διεύθυνσις: «ΕΛΛΟΓΟΝ» Μυτιλήνην

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

Ἐσωτερικοῦ		Ἐξωτερικοῦ	
Ἐτησία	Δρ. 60	Ἐτησία	Φρ. χρ. 75
Ἐξάμηνος	» 35	Ἐξάμηνος	» 40

Συνδρομαὶ καὶ δημοσιεύσεις προπληρώνονται

Ἀρχισυντάκτης καὶ Ὑπεύθυνος
ΤΙΜΟΘ. Κ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗΣ
ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΕΛΗΣ

ΕΚΘΕΣΗ
= Κ. ΜΑΛΕΑ =
ΣΤΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ
Καθεμέρα ἀπὸ 5—7 μ. μ.

πρόσωπον τῆς Ὑ. Ἀρμοστείας κ. Μαραγκόν. Διὰ τοῦ ψηφίσματος ἐκφράζεται ἡ εὐγνωμοσύνη τῶν κατοίκων πρὸς τὸν Ἑλληνικὸν ἀπελευθερωτικὸν στρατὸν καὶ τὸν Ὕπατον Ἀρμοστὴν Σμύρνης κ. Στεργιάδην.

Εὐχάριστον ἐντύπωσιν ἐπροξένησεν ἡ ἐμφάνισις τῆς ἀρτίως καταρισμένης ὁ μάδος 130 προσκόπων ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν τοῦ ἰδρυτοῦ της κ. Δ. Τσανταφυλίδου ὁ ὁποῖος εἶναι ὄντως ἄξιος ἐπαίνου διὰ τὰς ἀόκνους προσπαθείας του πρὸς ἵδρυσιν προσκοπικῶν ὁμάδων καὶ εἰς τὰς πέριξ κοινότητας.

Τῇ 20 Ἰουλίου 1922.

Ι. Ψ.

ΕΚ ΠΕΡΓΑΜΟΥ

[Τοῦ ἀντιπροσώπου μας]

Νέο ἔργα Τσετῶν.— Παρὰ τὰ μέτρα ἅπινα ἐλήφθησαν ἐσχάτως ἀνὰ τὴν περιφέρειάν μας οἱ τσέται ἐργάζουν.

Οὕτω σήμερον πλῶν ἀπήγαγον δύο κηπουρούς, οἵτινες μετέφερον λαχανικὰ πρὸς πώλησιν εἰς τὸ χωρίον Σαντζῆδες, ἡ τύχη τῶν ὁποίων ἀγνοεῖται.

Ὡσαύτως ἀγγέλεται σήμερον συμπλοκὴ μεταξὺ ἀποσπάσματος χωροφυλάκων καὶ συμμορίας Τσετῶν παρὰ τὸ Τσανδαρλῆ. Ἐπὶ τόπου μετέβη ὁ ἀνθυπεμοίραρχος Ἀποστόλου μετὰ δυνάμεως χωροφυλακῆς.

Ἑτέρα συμπλοκὴ ἔλαβε χώραν προχθὲς εἰς θέσιν Ἅγιος Γεώργιος Βουνοῦ τῆς Περγάμου μεταξὺ ἀποσπάσματος Στρατιωτῶν καὶ συμμορίας τσετῶν ἀποτέλεσμα τῆς ὁποίας ὑπῆρξεν ὁ τραυματισμὸς ἑνὸς ἐξ αὐτῶν. Οἱ τσέται ἀσφαλῶς θὰ ἠμελετίζοντο ἐὰν παρατυχὼν ποιμὴν διὰ συνθηματικοῦ συρίγματος δὲν τοὺς εἰδοποίει. Ὁ ποιμὴν ευτελήφθη καὶ ὡδηγήθη ἐνταῦθα.

Μεταξὺ Δικελῆ καὶ Τσανδαρλῆ παρὰ τὸ Πεμοὺκ Τεπὲ εὑρέθη φονευμένος ὁ χωροφύλαξ τοῦ Ἀστυνομικοῦ Σταθμοῦ Τσανδαρλῆ Κοντογιάννης Μιχ. ἐκ Κρήτης.

Ὡσαύτως παρὰ τὴν αὐτὴν θέσιν πρὸ ἡμερῶν οἱ τσέται ἐρρόνευσαν ἕνα ἀγροφύλακα καὶ δύο τσοῦρους.

Πρὸ ἡμερῶν συνελήφθη ἐντὸς τῆς Περγάμου τροφοδότης τῶν Τσετῶν ὅστις κατόπιν ἀνακρίσεων ὡμολόγησε τὴν ταυτότητά του· ὁ συλληφθεὶς ὡσαύτως ὡμολόγησεν ὅτι τὰ ὅπλα οἱ τσέται προμηθεύονται ἐκ Περγάμου. Ἐνεργοῦνται ἀνακρίσεις καὶ ἐπιζητεῖται ὅτι θὰ ἀνακαλυφθοῦν καὶ ἄλλοι πολλοὶ συνεργιζόμενοι μὲ τοὺς τσέταις.

Ὡσαύτως τὴν προσπορεύθοῦσαν Δευτέραν συνελήφθη ἐντὸς τῆς ἀγορᾶς τσέτης τις ὅστις καὶ ὡδηγήθη εἰς τὰς φυλακές.

Ὡσαύτως ὑπὸ τοῦ μετρβατικοῦ ἀποσπάσματος τῆς Πολιτοφυλακῆς μας συνελήφθη σήμερον εἰσερχόμενος εἰς τὴν πόλιν μας ὁ λησταντάρης Καδὴρ Ἐφέν δη Ὀγλοῦ Ἠλιμ ὅστις ἐπρὸ ἡμερῶν ἐπρωτοστάτησεν εἰς τὸ ξυλοκόπημα τῶν ὑπολήλων διαφόρων Ἑλληνικῶν ταφικιῶν.

Ὁ ἐν λόγῳ λησταντάρης ἐτύγχανε βεβαιωτῆς δεκάτης θερινῶν προϊόντων τοῦ Δημοσίου Ὀθωμανικοῦ χρέους καὶ πρὸ μηνὸς προσεχώρησε εἰς συμμορίαν τσετῶν ὑπὸ τὸν Ἀπτόγλου.

Πόσον δίκαιον εἴχομεν τονίσαντες πολλάκις ἀπὸ τῶν στηλῶν τοῦ «Ἐλευθέρου Λόγου» τὴν ἀνάγκην χορηγήσεως ὅπλων εἰς τοὺς "Ἕλληνας κατοίκους! "Αν οἱ κατοικοι Χριστιανοχωρίου δὲν εἶχον ὅπλα, οἱ τσέτες θὰ εἰσήρχοντοεἰς τὸ χωρίον καὶ θὰ κατέσφαζον αὐτούς. Ὡσαύτως ἐὰν οἱ Περγαμηνοὶ δὲν εἶχον ὅπλα ὅπως ἀναλάβωσιν ὑπηρεσίαν ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τοῦ Φρουραρχείου δὲν θὰ συλλαμβάνετο ὁ φηθὲς λησταντάρης, ὅστις κατὰ τὴν ἀνάκρισιν ἐδήλωσεν ὅτι ἐχρησιμοποιεῖτο ὡς γραμματεὺς τῆς συμμορίας καὶ ὅτι μετανοήσας διὰ τὴν πρᾶξιν του ἤρχετο νὰ παραδοθῇ. Ἡ ἀλήθεια ὅμως εἶναι ὅτι ἤρχετο ὅπως συνεφιάσῃ μαζὶ μὲ τοὺς οἰκείους του τὸ Κουρπὰν Βαϊραμιον.

Πέργαμος 25 Ἰουλίου Λ. Μ.

ΤΟΠΙΚΑ

— **Ἀναχώρησις Λιμενάρχου**

Ὁ κ. Μποσλῆ Ἀντώνιος, Λιμενάρχης Μυτιλήνης, μετεβέβη εἰς Χίον καὶ ἀναχωρεῖ εἰς τὴν νέαν του θέσιν. Ὁ κ. Μποσλῆς κατὰ τὸ μικρὸν διάστημα τῆς ἐνταῦθα ὑπηρεσίας του κατέκτησε πλήρη τὴν συμπάθειαν καὶ τὴν ἀπάπην τῆς Μυτιληναϊκῆς κοινωνίας, ἡ ὁποία τὸν προπέμπει *μὲ* τὰς θερμοτέρας τῶν εὐχῶν.

Τὸν κ. Μποσλὴν ἀντικατέστησεν ὡς λιμενάρχης Μυτιλήνης ὁ κ. Δημ. Κάρκας. εὐγενέστατος ἐπίσης ἀξιωματικὸς καὶ ἄνθρωπος τοῦ καθήκοντος.

— **Ὁ κ. Μ. Πετυχάκης**

Ἀφίκετο προχθὲς ἐνταῦθα ὁ ἄλλοτε Γενικὸς Διοικητὴς Λέσβου κ. Μίνως Πετυχάκης, ἵνα προσευχηθῇ εἰς τὸν τάφον τῆς τόσον τραγικὸν τέλος, λαβούσης ἀγαπητῆς αὐτοῦ συζύγου. Ὁ «Ἐλεύθερος Λόγος» εὔχεται τὸ «καλῶς ἦλθε» εἰς τὸν γηραιὸν καὶ σεμνὸν τέως Γενικὸν Διοικητὴν Λέσβου, ὁ ὁποῖος, παρὰ τὸ δύσκολον τῶν περιστάσεων καθ' ἃς διοίκησε τὴν νῆσόν μας, οὐδέποτε ἔπαυσε πατριωτικὸς μεριμνῶν δι' αὐτήν. Δι' ὃ καὶ δικαίως κατέτεμε τὰς συμπαθείας καὶ τὸν σεβασμὸν ὁλοκλήρου τῆς Μυτιληναϊκῆς κοινωνίας.

— **Πυρκαϊαὶ**

Προχθὲς ἔλαβε χώραν εἰς τὸ Κάτω Τρίτο, πυρκαϊὰ ἀποτεφρώσασα μίαν οἰκίαν καὶ ἕνα μαγαζί.

Ἐπίσης εἰς τὸν κάμπον Ἱππείου καὶ εἰς θέσιν «Μητρόπολις» ἐξεράγη πυρκαϊὰ ἀποτεφρώσασα πλεῖστα ἐλαιόδενδρα.

Αἱ ζημίαι ἐκ τῶν ὡς ἄνω πυρκαϊῶν εἶνε σοβαραί.

— **Προσφορὰ**

Ἡ Δ. Ἐπιτροπὴ τῆς Φιλοπτόχου Ἀδελφότητος τῶν Κυριῶν ἐκφράζει θερμὰς εὐχαριστίας πρὸς τοὺς Κου. Ἀδελ. Γεωργαλᾶ διὰ τὰς 500 δρχ. ἃς ἐδωρήσαντο αὐτῇ εἰς μνήμην τοῦ πολυκλαυστου ἀδελφοῦ των Γεωργίου.

— **Ἡ ἔκθεσις Μαλέα**

Ἡ ἔκθεσις τοῦ ζωγράφου κ. Κ. Μαλέα σήμερον Κυριακὴν θὰ εἶναι ἀνοικτὴ καὶ τὴν πρωΐαν ἀπὸ 10—12.

Διανυκτ. Φαρμακεῖα

ΣΑΒΒΑΤΟΝ 30.—Εὐστρ. Χιωτέλλη.
ΚΥΡΙΑΚΗ 31.— Φ. Κουτζουκίδου.

ΜΙΚΡΑΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Ἀφιχθεὶς ἐξ Ἀθηνῶν ὁ γραμματεὺς τοῦ Πρωτοδικείου Μυτιλήνης κ. Δ. Καβαδία, ἀνέλαβε τὰ καθήκοντά του.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

Εὐχαριστήρια

Πρὸς τοὺς κ. κ. Σπ. Νομικὸν ἐμπορικηματίαν καὶ Δ. Ὀρφανέλην ἐμπορομίπτην. τέκνα τοῦ Εὐάνδρου Αἰβαλῆ, εὐαρεσθέντες ὅλως αὐτοβούλως νὰ μεσολαβήσωσι εἰς ὑπόθεσίν μου λίαν σοβαρά, φύσεως ἐκφραζω δημοσίως τὰς ἀπείρους μου καὶ εἰλικρινεῖς εὐχαριστίας. Τοιοῦτοι ἄνδρες τιμῶσιν, ὄχι μόνον τὰς οἰκογενείας των, τοὺς ἑαυτούς των ἀλλὰ καὶ τὸ ὡραῖον καὶ φιλόξενον Αἰβαλῆ, εἰς τὸ ὁποῖον εὔχομαι ἀπὸ τὰ φυλλοκρόδια τῆς καρδίας μου νὰ ζήσῃ ἐλεύθερη ζωὴ καὶ θὰ ζήσῃ.

Μ. Χ' Γρηγορίου
Χειρουργὸς ἐπιστήμων Ὀδοντοιατρὸς
διπλωματοῦχος ἐκ Κων)πόλεως

ΘΕΑΜΑΤΑ

«Ζίππειον»

Ἀπόψε θρίαμβος μὲ τὴν Λέδα Γκὺς στὸ «Καταφύγιον». Πρὸ τοῦ δεύτερου ὅ ἤρω. Σιναμπαρ καὶ τὸ τέλος τοῦ Ἄνε μοτιβλίου, μαζὺ δὲ καὶ τὸ «Ἄνω τὰς χέρας» ἡ μεγάλη ἐφα ἐπιτυχία τῶν ἐπεισοδίων. Αὔριον Σουαρὲ ντὲ Γκαλὰ μὲ τὸ δράμα «Γιὰ τὴν τιμήν».

«Ἄλκαζος»

Σήμερον νέον πρόγραμμα μὲ τὴν συνέχειαν τοῦ ἔργου *«ὁ Μογθηρὸς ὀφθαλμὸς»* μὲ τὸν ΝΕΟΝ ΠΕΤΡΟΝ καὶ μὲ ἑλληνικὰς ἐξηγήσεις. Ἐπίσης καὶ *«Τὰ μυστήρια τῶν 13»* μὲ τὸν διάσημον ἠθοποιὸν ΟΥΓΚΩ.

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ

Τὸ θαλαμηγὸν «ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΣ» τῶν κ. Ἀδελφῶν Παντελῆ τόν, 2 χιλιάδων ἀνοχωρεῖ τὴν Κυριακὴν 30 Ἰουλίου διὰ Σμύρνην Πειραιὰ καὶ Ἀλεξάνδρειαν.

Πράκτωρ *Ε. ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΥ*

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ τὸ παρὰ τὴν θέσιν Μελίνδα τῆς περιφερείας Παλαιοχωρίου ἐλαιοτριβεῖον καὶ ἀτμοκουρνεῖον τοῦ μακαρίτου Θρασυβούλου Μελανδινοῦ. Πληροφορίαι εἰς τὸ γραφεῖον Θρ. Μελανδινοῦ.

2—3

ΜΕΓΑΛΗ ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΕΚΗ ΑΛΑΤΟΣ ΕΝ ΠΕΡΓΑΜΩ

Ἐν τῇ ἀποθήκῃ Ἀδελφῶν Β. Μουμτζιδέλλη ἐν Περγάμῳ εὑρίσκεται μεγάλη παρακατάθηκη ἁλατος Φωκῶν.

Πώλησις χονδρική γρ. 7 κατ' ὀκᾶν.

Παραδόσεις ἐκ τῆς ἀποθήκης των.

Χορηγοῦνται ἀάκοι πρὸς μεταφορὰν, παρέχεται πίστωσις καὶ ἐν γένει πᾶσα ἄλλη εὐκολία. 4—5

ΖΩΗ ΚΑΙ ΤΕΧΝΗ

ΛΕΣΒΙΑΚΟΙ ΣΤΙΧΟΙ

Ἕνα θράδυ

Ἔγερνε τὸ θράδυ
ὁ ἥλιος στὸ βουνὸ
σὰ σοῦ-κεγα ξανθοῦλα
πόσο γιὰ σὲ πονῶ.

Κ' ἔκρυβες τὰ μάτια
καὶ μοῦλεγες : ντροπή!
βλέπει τὸ πρῶτο ἀστέρι,
φοβοῦμαι μὴν τὸ πῇ...

Κ' ἔφηνες μὲ τρόμο
σφιχτὰ νὰ σὲ κρατῶ
κ' ἔγερνε τὸ φεγγάρι
σὰ μοῦπες : σ' ἀγαπῶ.

Κ' ἔγεραν μὲ χάρη
ὅλα σὲ μιὰ σιγμὴ
καὶ σὺ στὴν ἀγκαλιά μου'
καὶ μοῦλεγες : μή... μή...

Ν. Πάρης

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΖΩΗ

Ο ΖΩΓΡΑΦΟΣ Κ. ΜΑΛΕΑΣ

(Ὑπὸ Μ. Καλομᾶ)

IV

Μὰ τὰ συνθετικὰ αὐτὰ μέσα ποὺ εἶναι ἁπλὰ στὰ παλιότερα ἔργα του γίνονται πιὸ πλούσια στὰ στερνά, ἀρμονίζουν μεγαλύτερες ροπὲς καὶ ἰσοζυγιαζοῦν σὲ ρυθμικοὺς συνδυασμοὺς διάφορα μοτίβα. Δυὸ μικρὰ διακοσμηκοὶ πίνακες ἀπὸ τὴ Μυτιλήνη προδίδουν τὴν κατεύθυνση αὐτή. Σὲν πρῶτο ἕνα σύμπλεγμα γραμμῶν καὶ σχημάτων τοῦ δρόμου ποὺ ἐδῶ καὶ ἐκεῖ γυρίζει ἀνάμεσα στοὺς τοίχους καὶ δίπλα στὰ σπιτάκια, λίγες σιλουέτες δέντρων καὶ πάνω ἡ δαντέλλα τοῦ κάστρου. Στὸν ἄλλο, ἐμπρὸς μιὰ πόρτα στὸν τοῖχο ποὺ ὑψώνεται στὸ πρῶτο ἐπίπεδο, ἀπὸ πίσω μια μυγδαλιὰ χύνει τὴ λουλουδένια χαρά της μὲ τὰ δυό της χέρια σεμνὴ νεοτόλμητη νυφοῦλα· δίπλα της ὀρθώνεται ἕνα ψηλόλυγνο κυαροῖσι, στὴν ἀνηφόρισι πλαγιὰ σκορπισμένες χαμηλὲς ἐλιές καὶ ψηλὰ στὸν ὁρίζοντα σχεδιάζονται καθαρὰ τὰ πυκνὰ σπιτάκια. Μὲ ἁπλὲς γραμμές, μὲ ὀλίγους λευκὸς χρώματος δυὸ συνθέσεις λεπτές καὶ γεμάτες ἐκφρασκότητα.

Μὰ δὲ θὰ λησμονήσω τὸ θαυμάσιο χαρακτηρισμὸ ποὺ ἔδωκε φίλος τοῦ καλλιτέχνη με τὴν ἀνεπιτήδευτη καὶ ἀπροκατάληπτη, γι' αὐτὸ καὶ σωστή, ἀντίληψή του σ' ἕνα ἀπὸ τὰ χαρακτηριστικότερα ἔργα του, στὴν Κασοριανή· «αὐτὸ μοιαζει σὰν ταπέτο». Κι' ἀλήθεια· μὲ τὴν πρώτη ματιὰ νομίζει κανεὶς ὅτι ἔχει μπροστά του ἕνα ἀνατολίτικο χαλί. Ἀπὸ πάνω ἴσα μὲ κάτω παράλληλα ἐπίπεδα ἀκολουθοῦν τὸ ἕνα τὸ ἄλλο—πρῶτα ἡ στενὴ λουωίδα τοῦ γαλανοῦ οὐρανοῦ μὲ τὰ ἄσπρα σκορπισμένα μπαμπάκια τῶν συννέφων, ὕστερα τὸ ψηλότερο φαχόφυλλο τοῦ Ὑμηττοῦ μὲ τοὺς σταχτοὺς βράχους, ἡ δεύτερη σφρὰ μὲ τ' ἀλαφρόπρασινα θυμάρια, παρακάτω ἡ πλούσια φυκὴ ζωὴ ποὺ ζωντανεύει τὴ μέση τοῦ πίνακος καὶ κάτω μπροστὰ τὸ τελευταῖο πρῶτο ἐπίπεδο μὲ τὰ κίτρινα χαμόκλαδα, τὴ λοξὴ ρεματιὰ μὲ τὶς φαγωμένες κοκκινοχώματες ὄχθες ποὺ μᾶς ὁδηγεῖ μέσα καὶ πάνω. Ὅλα σχεδὸν ἁπλώνονται ὁριζόντια κανονικὰ συμμετρικά. Μὰ ἀπὸ τὴ μέση ὑψώνεται τρίπατο τὸ φουντωτὸ πεῦκο, ὁ γίγας τοῦ βουνοῦ κ' οἱ χαμηλὲς ἀριές· λόγχες τῶν κυπαρισσῶν ποὺ ἀντικόβουν τὴν μονότονη ὁριζοντιότητα καὶ ἕπειτα ἡ λοξὴ γραμμὴ τῆς ρεματιᾶς· ποὺ ἀντιστοιχεῖ στὴν ἐλόφρη φύση τοῦ βουνοῦ. Τέλος τὰ σκούρα καὶ γκρίζα χρώματα τὰ ἁρμονισμένα βαθύτατα χωρὶς καμμιὰ παρατονη χρωματικὴ ἢ γραμμικὴ κραυγὴ δίνουν τὸν τόνο τῆς ἤσυχης συμμετρίας. Ὅλο ὅμως μοτίβο ποὺ ξαναγυρίζουν μὲ τὸν ἴδιο ρυθμό, ἀλλὰ καὶ μὲ ἄλλη ἔκφραση κάθε φορὰ κανονόρια ποὺ συγκεντρώνουν· καὶ δυναμώνουν τὴν ἐντύπωση.

Πόσο ἁρμονικὸς εἶναι καὶ ὁ μεγάλος πίνακας τῆς Μυτιλήνης. Κ' ἐδῶ ἕνα γελοῦμενο ἡλιόχρωμο τοπίο μέσα στὴν ἀνοιχτοσύνη τ' οὐρανοῦ μὲ τὰ ζωηρὰ καπανιστὰ χρώματα. Πόσο ξεσηκωμένα κ' ἐδῶ καὶ ρυθμὰ βαθμένα καὶ σωρὰ μελετημένα τὰ μοτίβα. Μαῦρες φουντώνουν σιγκτοφύσινες γεμάτες ἀντιλάτ κο σφρίγος τὶ ἐλιές· ἀριές καὶ πλούσιες καὶ σὰν ἀνεσηκωνόνται στὰ πόδια βλέπουν κάτω πρὸς τὴ θάλασσα, πρὸς τὸ κάστρο, πρὸς τὰ βουνά, πέρα στὸν οὐρανό, ὅπου μικρὰ συνεφάκια πένουν τὸ ἀνοιχτόχρυσο φῶς. Μὰ χαρούμενη μουσικὴ πλατιέται ἐπάνω ἀπὸ τὰ φωτεινὰ καὶ θαμπὰ χρώματα ποὺ συναλλάζονται ἔω; ὅλο τὸ βάθος: τὸ πράσινο τοῦ ἐδάφους, τὸ ἀργυροπράσινο τῶν ἐλιῶν, τὸ βαθυγάλαζομὲ γλαυκοὺς τόνους τῆς θάλασσας, τὸ ξέθωρο κόκκινο κοὶ σταχτὶ τῆς πόλης καὶ τοῦ κάστρου καὶ πάλι τὸ βαθυγάλιζο τῆς θάλασσας, τὸ θαμπὸ τῶν μαυρῶν βουνῶν σὰν ἐναλλαγὴ ρυθμικὴ καὶ μαλακὴ στὸ ἴδιο μοτίβο.

Θ' ἀναφέρω ἀκόμη τὸ μικρὸ καὶ πικλὶ τζαμὶ πάνω στὸ ὕψωμα. "Ιρημο καὶ ἀφημένο μὲ τὸ χαμηλὸ μιναρὲ στέκει ἐκεῖ μάτια προσμένοντας τοῦ Χότζα τὸν παθητικὸ ὕμνο. "Ενα φῶς διακριτικὸ σὰν αὐγινὸ χαδεύει τὴν πρόσοψή του κάτω ἀπὸ τὸ στενὸ φτωχὸ ὑπόστεγο ἐνῷ βραίνουν ἐπάνω του τὰ μαυρόθωρα σκουρηασμένα κερμύδια. Δίπλα ἡ μυγδαλιὰ ντύθηκε τὴν ἀνοιξιάτική της χαρούμενη φορεσιὰ καὶ χάμω χλωροπρασινζῆ ἡ πρωτόλουβη χλόη πλαΐ στὸ δρομάκι ποὺ μᾶ; καλεῖ φιλογιστρώνταις μέσα. Δεξιὰ του ὀρθώνεται γυμνὸ ἀκόμη ἕνα δέντρο μὲ σταχτιοὺς τόνους καὶ πίσω του φουντώνει βιθύχρωμο θηλυκὸ κυπαρίσσι, ἐνῷ μακριὰ ἀσπρογαλλάζουν στὴν πλαγιὰ σεριωμγμένα σπιτάκια. Τέλεια ἰσορροπημένη σύνθεση μὲ τὶς χτυπητὲς ἀντιθέσεις χρώματος καὶ ψυχικῆς διαθέσης.

(Λύριον τὸ τέλος)

ΤΡΙΒΟΛΟΙ

— Ἐλήφθη νεώτερον ἐκ Λήμνου τηλεγράφημα.

— Χθὲς ξύλινος Καγκελλάριος παρέθεσε τιμητικὸν γεῦμα ἑαυτῷ.

— Συνέφαγε πρόεδρος κοινότητος διωρισμένος ὑπ' αὐτοῦ.

— Καὶ πολλοὶ προκριτοι... ἐξ ὑπαλλήλων.

— Λήμνιοι ἀλέσχον.

— Κηδόμενοι Δημ. Ταμείου.

— Ἀπόγευμα ἐπρόκειτο δεχθῇ κατοίκους.

— Οὐτοι ὅμως ἔκριναν καλὸν ἀφήσουν ἀνενόχλητον Διοικητήν.

— Χωνεύσῃ.

— Ἐσπέραν ἐξῆλθε περίπατον μόνος.

— Κάτοικοι ἐχαιρέτησαν διάβασίν του.

— Ἐγ ρθέντες.

— Καὶ εἰσελθόντες; μὲ ἕνα κόπον καταστήματα, οἰκίας των.

— Νύκτα Διοικητὴς ἐνυπνιάσθη.

— Ὑπερπειτήκοντα Λήμνιοι συνεκεντρώθησαν κάτωθεν παραθύρων του ζητωκραυγάζοντες.

— Ὀλιγάριθμον λαοῦ ἐλύπησε ἀνειρευόμενον.

— Ἐξυπνήσαντα ἀτὸ ὕπνον.

— Καὶ εἶπε τότε.

— Ἂς ἤτανε ἀ ἤθεα κ' ἂς ἤτανε καὶ τόσοι.

= Συνέχεια σημειώσεων ἀπὸ τὴν ἔκθεσιν τοῦ κ. Μαλέα.

— Ὁ κ. Ἀρ. Νιάνιας μίαν «ἀκρόπολη».

— Ὁ κ. Δ. Κουκλέλης δύο ἐκλεκτὰ ἔργα.

— Ὁ κ. Β. Καμπᾶς ἕνα θαυμάσιον πίνακα «πρωὶ στὸ Λυδέρ», ὅπου στὰ νερὰ τοῦ Νείλου καθρεφτίζονται, τὰ ἤρεμα χρώματα τοῦ ὡραίου βουνοῦ τῶν Θηβῶν.

— Ἐπίσης ἕνα μικρὸ ἀριστούργημα «τὸ θράδυ στὴν Αἴγυπτο» καὶ ἕνα ὡραῖο ἔργο τῆς Μυτιλήνης.

— Ὁ κ. Ὀδυσ. Κατσίνης ἕ α ἀτμοσφαιρικὸ κατώφθωμα ἀπ' τὰ νησιὰ τῆς Πόλης καθὼς κ' ἕνα χαρακτηριστικὸ κεφάλι τῆς Αἰγύπτου.

— Οἱ κ.κ. Δ. Ρουσέλης καὶ Π. Καμπούρης ἀπὸ ἕνα ζωηρὸ αἰγυπτιακὸ κεφάλι.

— Ὁ κ. καὶ ἡ κ. Ν. Μητρέλια ἕνα ἀπαράμιλλο ἔργο «τὴ Βραδυὰ τῆς Νάξου» —καὶ τῆς «Πεντέλης».

— Ὁ κ. Δ. Σφναΐος τὸν μυστηριακὸ πίνακα τοῦ «Πύργου τοῦ Λεάνδρου» τῆς Πόλης.

— Ὁ κ. Κ. Κανάκης ἕνα θελκτικὸ Βόσπορο.

— Αὔριο συνέχεια.

ὁ Κατανάγκης

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑΤΑ

Ἰδιαιτέρα τηλεγραφικὴ ὑπηρεσία «Ἐλευθ. Λόγου»
ΤΟΥ ΜΟΝΙΜΟΥ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΟΥ ΜΑΣ

Ἀρ. 13485 ΑΘΗΝΑΙ 29 Ἰουλίου ὥρα 4. μ. μ.

ΙΔΡΥΣΙΣ ΑΓΓΛΟΑΡΜΕΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ

Τηλεγραφοῦν ἐκ Κων)πόλεως ὅτι συνεστήθη αὐτόθι ὑπὸ ὁμίλου Ἄγγλων καὶ Ἀρμενίων κεφαλαιούχων Ἀγγλοαρμενικὴ τράπεζα.

ΚΑΙ ΑΓΓΛΟΕΛΛΗΝΙΚΗ

Ἀγγέλλεται ἐπίσης ὅτι διεξάγονται συνεννοήσεις περὶ ἱδρύσεως καὶ Ἀγγλοελληνικῆς Τραπέζης μὲ ὑποκαταστήματα ἐν Μικρασίᾳ.

ΚΑΙ ΤΡΙΤΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

Ἐπ τ)ς τῶν ἀνωτέρω Τραπεζῶν, λέγεται ὅτι καὶ ὁ ἐν Γαλλίᾳ διαμένων ζάπλουτος Ἕλλην κ. Ζιχάρωφ συνενοεῖται μὲ Γαλλικοὺς καὶ Ἀγγλικοὺς οἴκους διὰ τὴν ἵδρυσιν Τραπέζης τῆς Ἰωνίας μὲ ἕδραν τὴν Σμύρνην, διαθέτων πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον εἴκοσι ἑκατομμύρια. Ἡ ἐν λόγῳ τράπεζα θὰ ζητήσῃ τὸ προνόμιον τῆς ἐκδόσεως χαρτονομίσματος.

ΓΑΛΛΙΚΑΙ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΕΙΣ ΚΩΠΟΛΙΝ

Καθ' ἃ τηλεγραφεῖται ἐκ Κων)πόλεως, δύο ζιαι Σιαχήδων ἱππέων ἀναχωρήσασαι ἐκ Μασσιλίας ἀπεβιβάσθησαν εἰς Κων)πολιν.

Ἑτέρα μικραὶ Ἑλληνικαὶ ἐνισχύσεις ἀπεβιβάσθησαν εἰς Θράκην.

Ο ΚΕΜΑΛ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΠΥΛΗΝ

Ὑπάρχουν πληροφορίαι καθ' ἃ, ὁ ἐν Κων)πόλει ἀντιπρόσωπος τοῦ Κεμὰλ κατέστησεν ὑπεύθυνον τὴν Πόλην διὰ τὴν τυχὸν κατάληψιν τῆς Κων)πόλεως ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων..

ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ ΤΟΥ ΚΕΜΑΛ

Ἐξ Ἰταλικῆς πηγῆς βεβαιοῦται ὅτι τὸ Κεμαλικὸν κράτος καταρρέει.

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΑΙ ΕΙΣ ΤΟ ΜΕΤΩΠΟΝ

Τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον ἐπιμένει ὅπως μεταβοῦν εἰς τὸ μέκωπον Θράκης οἱ δύο Μητροπολῖται, διὰ νὰ εὐλογήσουν τὸν Ἑλληνικὸν στρατὸν καὶ εὐχηθοῦν τὴν εἰς Κων)πολιν εἴσοδόν του.

ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΑ ΔΙΑ ΤΗΝ ΑΥΤΟΝΟΜΙΑΝ

Ἡ Ἄγκυρα διεμαρτυρήθη πρὸς τοῦ, ἐν Κων)πόλει ἁμμοστὴς διὰ τὴν προκηρυχθεῖσαν αὐτονομίαν τῆς Μικρᾶς Ἀσίας.

ΜΕΤΑΞΥ ΕΚΚΛΗΣΙΩΝ

Τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον δι' ἐγκυκλίου του δηλοῖ ὅτι ἀνεγνώρισε τας χειροτονίας τῆς Ἀγγλικανικῆς ἐκκλησίας. Τὴν τοιαύτην ἀπόφασίν του ἀνεκοίνωσε εἰς τὴν ἐπισκοπὴν Καντέμπουρυ..

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ

ΡΟΔΟΛΦΟΣ Γ. ΡΑΛΛΗ

ΤΜΗΜΑ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΟΝ

Κίνησις

Τὸ ἐπιβατικὸν «Τάντα» ἀναχωρεῖ τὴν Τετάρτην 3 Αὐγούστου ὥραν 10 μ.μ. διὰ Δαρδανέλλια καὶ Κωνσταντινούπολιν.

Τὸ «Ἀμπασία» ἀναχωρεῖ τὸ Σάββατον 6 Αὐγούστου ὥραν 10 μ.μ. διὰ Δαρδανέλλια καὶ Κωνσταντινούπολιν.

Τὸ ἐπιβατικὸ «Τάντα» ἀναχωρεῖ τὴν Κυριακὴν 7 Αὐγούστου ὥραν 8 μ.μ. διὰ Σμύρνην, Χίον, Ρόδον, Ἀτάλειαν, Μερσίναν, Ἀλεξανδρέταν, Ἀσοδίκειον, Τρίπολιν, Βηρυττὸν, Καϊφφαν, Γιαφφαν, Πόρτ-Σαΐδ καὶ Ἀλεξάνδρειαν.

Τὸ «Ἀμπασία» ἀναχωρεῖ τὴν Τετάρτην 10 Αὐγούστου ὥραν 11 π. μ. διὰ Σμύρνην, Πειραιὰ καὶ Ἀλεξάνδρειαν.

ΣΗΜ. Ὁ Στόλος τῆς Ἑταιρίας ἐπλουτίσθη τελευταίως μὲ δύο νέα ἀτμόπλοια τὸ «Roulac», ἐπιβατικὸν πρώτης τάξεως μὲ δύο ἔλικας καὶ τὸ «Ramleh».

ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

BENZINAPOTPA FORDSON
Ι. ΚΟΝΤΕΛΗΣ & Σ^{ΙΑ}

Μόνοι γενικοὶ ἀντιπρόσωποι ἐν Μυτιλήνῃ καὶ Πειραιεῖ. Ἄμεσος παράδοσις εἰς ὅλην τὴν Ἑλλάδα, Τούρκιν, Σεδάν, φορτηγῶν, ἀνταλλακτικῶν εἰς τιμὰς ὁριζομένας ὑπὸ τῆς ἑταιρείας

FORD MOTOR COMPANY

ΖΗΤΗΜΑ ΥΓΕΙΑΣ

Προτιμᾶτε τὰ ἀγνὰ καὶ ἀποσταγμένα ποτὰ «ΝΕΚΤΑΡ» τοῦ ἐργοστασίου ἡ «ΗΒΗ» ἀδελφῶν Ε. ΚΡΗΤΙΚΟΠΟΥΛΟΥ καθὼς καὶ τὰ γνήσια κρασιά, τὰ μόνα ἐν Μυτιλήνῃ προπωμένα.

Δοκιμάσατε. Παραλλήλετε.

20—30

ΚΑΠΝΙΖΕΤΕ ΤΑ ΣΙΓΑΡΕΤΤΑ τοῦ ΚΑΡΔΑΣΟΥ LUX, FAMA & ΑΣΤΡΟΝ